

Nemohli sídlit pohromadě. Nedokázali pást na jedné pastvě, nedokázali sdílet společný prostor Božího pozvání. Takhle, milí přátelé, začíná dnešní biblické vyprávění. Vyprávění o otci věřících a zaslíbené zemi. Abram a Lot nedokázali bydlet pohromadě, jako bratři, v pokoji, v přátelském bezkonfliktním soužití.

Tak vida. Co se toho v bibli nadělá se zaslíbenou zemí - a ona je to od začátku země rozporů, zdroj konfliktů. Začne to jako pastýřské potyčky a bude pokračovat jako kolotoč krveprolití. Dodneška. Ano, v bibli se nadělá se zaslíbenou zemí strašně moc. Vždyť to není jen tak nějaké území. Sám Hospodin sem pozval praotce věřících Abrama. Slíbil mu ji. Jako příležitost pro žití nadějně, svobodně, šťastně. Ano, ZASLÍBENÁ ZEMĚ - to je v bibli ZVLÁŠTNÍ PŘÍLEŽITOST. Ojedinelý prostor, kam stojí se vydat, jinak nebudeš život žít, ale jen naprázdno přežvykovat.

To neříkám proto, že bych chtěl propagovat zájezdy do svaté země - jen se vám snažím rozeznít poselství toho zvláštního slova. *Erec*. Zaslíbená země. Sem míří Hospodinovo pozvání. Jako první ho uslyšel Abram, ale zároveň s ním jsme zváni všichni, kdo slyšíme příběh tohoto pozvání. Pozvání k Božímu experimentu. A ten Boží experiment se děje vždy, když zazní *Vstaň a pojď*. Vykročí z bludného kruhu vlastních beznadějí či proher. Bůh Abrahamův ti nachystal něco docela jiného. *Erec*. Sem tvůj příběh může zamířit. Jeden rabín k tomu ne tak dávno dodal, že není důležité se do zaslíbené země stěhovat - ale dát zemi slíbené příležitost tam, kde jsme. Mezi námi, tady na tomhle místě.

(Lot)

Pojď do země, kterou ti ukážu, slyšel Abram na začátku. Uvidíme, jaký si k tomuhle pozvání - a k tomu slíbenému cíli vybuduješ vztah. Bude to strašně důležité - pro tebe - pro Pána Boha - i pro všechny ostatní okolo. A Abram se vydal na cestu - a Lot šel s ním. Dnes poprvé slyšíme víc o Lotovi. I když i on od začátku "patří do party", neupírá se na něj hned od začátku pozornost. Zatím následoval Abrama na jeho cestách jako stín - bez vlastní tváře - bez vlastní víry. Zatím (i za něj) rozhodoval Abram: *Že vyjdou z Cháran - že půjdou do Egypta - že se vydají nazpět do zaslíbené země. Dnes - pozor, co se z té party s Lotem vyklube?*

Abram na svých cestách necestách zbohatl. Měl stáda, stříbro a zlato. A zbohatl také Lot. I on měl velká stáda. Stáda a jejich velikost, to je v těchhle vyprávěních měřítko bohatství. A být bohatý, to už tehdy znamenalo být vážený. Čím víc tvé majetky váží, tím víc tě berou vážně. A čím víc platíš za toho, kdo něco znamená, tím víc váží člověk ve vlastních očích.

Teď se dva vážení účastníci příběhu, na němž záleží samotnému Bohu, dostali do vážného konfliktu. Moc vážili - měli moc velká stáda - nestačí pastviny, nestačí studně. Pastýři se hádají, ještě chvíli a dojde na kudly. *I nemohli spolu bydleti*. Bible nepopírá, jak vzroste bohatství - ať už rovnoměrně či nerovnoměrně - je ohrožen pokoj, *šálóm*. Šance na dobré soužití slábne. A nepomůže ani to, že oba ti vážení boháči žijí v zaslíbené zemi. Tak k čemu ta zaslíbená země je? - napadne nás možná.

Nejdřív si povězte, k čemu není: Zaslíbená země není rajský prostor, kde se ti bez problémů daří, a kde je - jaksí automaticky - vše zařízeno tak, aby konflikty mizely jak pára nad hrncem. Zaslíbená země není sanatorium, kam si odskočíš z konfliktů všedních dní, "klídek, prostě pohoda". Je to příležitost - a je to výzva. Poslouchej, člověče, byl jsi pozván na tuhle cestu. Došlo ke konfliktu - jak se k tomu postavíš? Co s tím uděláš, když už jsi slyšel od Boha slib a pozvání?

Opakovaně nás potkávají zprávy, že se náboženství stává daleko spíš zdrojem konfliktů, nesmiřitelnosti vůči druhým. A nedejme se mýlit obrazem, který o tom vytvářejí česká média, jako by šlo jen o islám. Násilnické nesnášenlivosti podléhají příslušníci všech konfesí a religiozit - jak v těchto týdnech dokazují ti údajně nejmírumilovnější - buddhisté, vyhánějící z Barmy statisíce muslimských Rohingů. Když se stáváme svědky toho, co dokáže lidská potřeba řešit konflikty násilím - a když vidíme, jak tragickou roli v tom hraje náboženské přesvědčení - co s tím? Jak se k tomu postavit? Třeba tak, jak se k tomu v dnešním příběhu postaví Abram.

Co udělá Abram?

On je ten starší, ten bohatější, ten váženější. Jako příbuzný i jako věřící. Právem by se mohl cítit uražený, že mu Lot nedal dávno přednost. Místo toho se projeví jako člověk biblicky velkorýsý. Vezme Lota na horu, odkud mohou jak z rozhledny přehlédnout celou zaslíbenou zem. Pěkně se rozhlédni, Lote, a vyber si. Nelpím na svém. Dávám ti přednost.

Abramova nabídka je nabídkou toho, který pochopil, proč mu Bůh slíbil zemi, proč začal s tímhle příběhem. Dost místa pro oba začne být právě ve chvíli, kdy uznáš, já nemusím být první. V téhle partě věřících - ani v tomhle světě - se nemusí všechno točit kolem mých nároků či názorů. Nejde jen o můj životní prostor. Proto se v bibli vypráví o zaslíbené zemi - aby se tenhle přístup k životu a k bratřím i sestřám dostával pravidelně ke slovu. Ať už v kostele, nebo někde venku na ulici.

Abram učinil svou nabídku. Nabídku spravedlivého - a Lot se rozhlédl. Přesněji, výstižněji říká Kralická *pozdvih očí svých*. Ano, teď Lot odhaluje tvář. Na čem spočine jeho pohled? A - jakýma očima se to vlastně Lot kouká?

Lot se rozhlíží.

Vlevo se rozprostírá úrodná jordánská rovina s městy Sodomou a Gomorou, vpravo vyprahlá pahorkatina Kenaanu. Půjdeš-li nalevo, slyší Abrama, já se dám napravo. A nalevo to vypadá jak v ráji - alespoň na první pohled. Protože vypravěč hned dodá - jako v zemi egyptské. A Egypt, to je v příbězích bible svíravé místo, kde se nedá žít beze strachu, radostně. Sice tam mají dost jídla - o životní úrovni ani nemluvě - ale jinak to tam smrdí nelidskostí.

Jenže Lot na to hledí jak omámený podmanivou reklamní kampaní. Zvolí si jordánské údolí - zemský ráj jen napohled. Bohatý kraj, jemuž vévodí Sodoma a Gomora. To bylo před tím, než byla zničena, upřesňuje pro nás vypravěč. Jakoby se stal Lot praotcem všech, kteří podléhají tomu, co se zrovna tlačí před oči - skočí na vějičku vidině bezproblémového života. Ale už neprohlédnou k tomu, že mezi těmi řepkovými poli, pardon zelenajících se pastvinami nepůjde dřív či později lidsky žít.

Nicméně - v té chvíli to vypadá, že Lot na Abrama vyžrál

- a Abram se svou nabídkou ostrouhal. Dal přednost méně váženému, mladšímu - a doplatil na to. Takhle se to může jevit třeba právě pohledu diváka. Pohledu toho, kdo hodnotí život a svět jen podle toho, co má před očima. Jenže Abram je zván k jinému pohledu - k pohledu víry: *Abrame, otevři přece oči, oslovil ho Hospodin, - a podívej se na sever, jih, východ i západ - neboť všechnu tu zemi ti dám, tobě i tvým dětem, navždy. Dívej se Abrame - dívej se pohledem víry a naděje*. Tahle země je tvá budoucnost - a proto i tvoje rozhodnutí udělat prostor Lotovi, na které jsi podle všech pragmatiků života právě doplatil, má budoucnost.

Co přitom Abram vidí? Vyschlé pláne, pahorky plné kamení. Ale Abram vidí především to, co slyšel: Ta na první pohled vyprahlá zem je **zemí plnou zaslíbení**. Tady nás bude pást na pastvách zelených. K takovéto budoucnosti jsme pozváni - když opouštíme svoje jistoty, ohrádky, zabezpečovací zařízení a osvědčené životní figle, jak prosadit svou - když se vydáváme cestou starého Abrama. Nebude ona to nakonec i cesta Ježíšova? Vždyť kdo to na jiné hoře říkal - *"Blahoslavení, kteří umějí dát prostor druhým - neboť jejich dědictvím jest zaslíbená země"*? Amen.

Genesis 13 Salv 17. 9. 17

Pozdrav

Píseň 614,1+3

In: Utíkám se k tobě, Hospodine, kéž nikdy nejsem zahanben! Buď mi skalním příbytkem a budu se tam uchýlovat stále. Rozhodls o mé záchraně, tys můj skalní štít, moje pevná tvrz! Ty jsi přece má naděje, Panovníku Hospodine, v tebe už od mládí doufám. AMEN (Ž 71,1.3.5)

Píseň 71,1-4

Modlitba

Hospodine, Bože Abrahamův a Otče Ježíše Krista, k tobě pozvedáme své oči - s důvěrou, že nehledíme do prázdna. Tobě smíme předkládat svá selhání i svou bezradnost. Před tvou tvář smíme vyslovit úděs nad tím, co zlého lidé dokážou. Tobě smíme předkládat utrpení a bolest těch, do jejichž života ničivě zasáhla nenávist a fanatismus.

Od tebe Pane smíme též očekávat zvěst o nových začátcích, upozornění na místa a události, kde raší tvé dílo. Připomeň nám své skutky, abychom naplno začali počítat s tvým milosrdenstvím, tvou věrností i nadějí.

Buď s námi svým Duchem, ať nám příběhy tvých svědků neznějí jak pohádka z časů, kdy se ti ještě dalo věřit - ale jako inspirující svědectví. Tak obnov důvěru v blízkost tvého království, v blízkost tvého pokoje a spravedlnosti. AMEN

1. čtení Gn 13,1-9

Píseň 684

kázání (Gn 13)

Píseň 417,1-5

Ohlášení

Přímluvy

Poslání Ga 6,8-10

Požehnání

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. AMEN

Píseň 582